

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 17. juuni 2022
(OR. en)

10128/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2022/0199(NLE)

TRANS 373
RELEX 782

ETTEPANEK

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	17. juuni 2022
Saaja:	Euroopa Liidu Nõukogu peasekretariaat
Komisjoni dok nr:	COM(2022) 307 final
Teema:	Ettepanek: NÕUKOGU OTSUS Euroopa Liidu ja Ukraina vahelise autokaubaveo lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2022) 307 final.

Lisatud: COM(2022) 307 final

Brüssel, 17.6.2022
COM(2022) 307 final

2022/0199 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

**Euroopa Liidu ja Ukraina vahelise autokaubaveo lepingu Euroopa Liidu nimel
allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta**

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Pärast Venemaa poolt Ukraina vastu alustatud agressioonisõda on kaubavedu Ukrainast muutunud väga raskeks. Tähtsad transporditeed kaubaveoks Musta mere kaudu on Venemaa sõjaväe poolt blokeeritud või hävitatud ning Ukraina õhuruum on tsiviiltranspordiks suletud. Raudteevõrgus on praegu esikohale seatud reisijate ja pagulaste vedu ning Venemaa pommirünnakud muudavad selle väga haavatavaks.

Euroopa Liidu ja Ukraina vahelist autokaubavedu reguleeritakse praegu kahe peamise mehhanismiga, nimelt liikmesriikide ja Ukraina vaheliste kahepoolsete transpordilepingutega ning Rahvusvahelise Transpordifoorumi mitmepoolse kvoodisüsteemi raames antavate lubadega. Mõlema mehhanismiga on mõlema poole veoettevõtjatele transiidi ja kahepoolse kaubanduse suhtes kehtestatud kvoodid.

Maanteetransporti peetakse üheks peamiseks alternatiiviks, mille kaudu Ukraina saab eksportida oma tooteid, sealhulgas teravilja. See toetaks Ukraina majandust, kuid oleks oluline ka teiste riikide majanduse jaoks, kuna Ukraina toodete, nagu teravilja, kütuse, toiduainete ja muude kaupade eksport muutub üha vajalikumaks, võttes arvesse kasvavat muret toiduga kindlustatuse pärast maailmas. Samas tähendab autovedude arvu suurenemine võrreldes tavaolukorraga aga seda, et tõenäoliselt ületatakse nii liikmesriikide ja Ukraina kahepoolsete lepingute kui ka Rahvusvahelise Transpordifoorumi kaudu eraldatud kvoodid.

Käesolev Euroopa Liidu ja Ukraina vaheline autokaubaveo leping asendaks seega liikmesriikide ja Ukraina vahelised olemasolevad kahepoolsed transpordilepingud ning muudaks ettevõtjate jaoks hõlpsamaks kasutada alternatiivseid marsruute, kuna kahepoolsed vedud ja transiit oleksid kahe lepingupoole vahel liberaliseeritud.

Lisaks ei saa paljud Ukraina autojuhid pärast seda, kui Venemaa alustas agressioonisõda Ukraina vastu, enam järgida selliseid juhidokumentidega seotud haldusmenetlusi nagu rahvusvaheliste autojuhilubade taotlemine ning kadunud või varastatud dokumendi asendamine uuega. Käesolev leping võimaldab mõlemal lepingupoolel need probleemid kõrvaldada, võttes arvesse erakorralisi asjaolusid. Seega on oluline ette näha meetmed, millega kehtestatakse erand rahvusvahelise juhiloa esitamise nõudest, tunnustatakse Ukraina otsuseid pikendada juhidokumentide halduskehtivust ning hõlbustatakse teabevahetust lepinguosaliste pädevate asutuste vahel, et võidelda juhidokumentide võltsimise ja nendega seotud pettuste vastu.

Seepärast on asjakohane allkirjastada leping, millega liberaliseeritakse autokaubavedu Euroopa Liidu ja Ukraina vahel kahepoolsete vedude ja transiidi osas ning mis sisaldab juhilubadega seotud eriklausleid. Käesolev leping peaks olema ajaliselt piiratud, kuid seda peaks olema võimalik pikendada.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Lepingu sõlmimine oli ette nähtud ka ELi-Ukraina solidaarsuskoridoride tegevuskavas,¹ mille eesmärk on hõlbustada Ukraina põllumajandustoodete eksporti ja kahepoolset kaubandust ELiga. Tegevuskavas rõhutatakse Euroopa Liidu valmisolekut toetada Ukraina majanduse

¹ COM(2022) 217 final.

arengut ja taastamist ning panustada maailma toiduturgude stabiliseerimisse ja üleilmse toiduga kindlustamise parandamisse.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Käesolev leping on kooskõlas ELi praeguse Ukrainaga välissuhete arendamise poliitikaga. Ukraina valitsus on taotlenud sellist lepingut kiireloomulise meetmena.

Autokaubavedu käsitleva lepingu sõlmimine Ukrainaga oleks samuti kooskõlas liidu ja Ukraina vahel 27. juunil 2014 allkirjastatud assotsieerimislepinguga,² kuna selle artiklis 136 nähakse ette võimalikud tulevased maanteelepingud, et tagada lepinguosaliste vahelise transpordi kooskõlastatud areng ja järkjärguline liberaliseerimine.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikkel 91 koostoimes artikli 218 lõikega 5.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ei kohaldata.

- **Proportsionaalsus**

Leping on kõige tõhusam vahend ELi ja Ukraina vaheliste autokaubaveoalaste suhete tugevdamiseks, kuna sellega kõrvaldatakse kvootide ja lubade süsteemiga kehtestatud praegused piirangud.

Käesolev leping ei suurenda praegusega võrreldes liikmesriikide ametiasutuste ega sektori haldus- ja finantskoormust. See hoopis vähendab nii sektori kui ka liikmesriikide halduskoormust. Eelkõige kaotatakse sellega vajadus ELi veoettevõtjate veolubade järele nimetatud veoõiguste kategooriate puhul (transiit- ja kahepoolsed õigused), mis vähendab ELi transpordisektori ja liikmesriikide ametiasutuste koormust selliste lubade väljaandmise ja trükkimisega seotud haldusformaalsuste osas.

- **Vahendi valik**

Rahvusvaheline leping.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Ei kohaldata.

² Ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Ukraina vaheline assotsieerimisleping (ELT L 161, 29.5.2014, lk 3).

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ei kohaldata.

- **Mõjuhindang**

Ei kohaldata.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei kohaldata.

- **Põhiõigused**

Ei kohaldata.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta liidu eelarvet.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Käesolev leping sisaldab artiklites 6 ja 7 sätestatud läbivaatamismehhanismi, et hinnata lepingu pikendamise vajadust ja kestust. Sel eesmärgil on artikli 6 lõikes 2 ja artikli 7 lõikes 2 sätestatud, et hiljemalt kolm kuud enne lepingu kehtivusaja lõppu kutsutakse kokku ühiskomitee.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Artikliga 1 antakse luba lepingule Euroopa Liidu nimel alla kirjutada, eeldusel et see sõlmitakse.

Artiklis 2 on sätestatud, et nõukogu peasekretariaat annab lepingule allakirjutamise täielikud volitused isikule või isikutele, kelle on määranud Euroopa Komisjon, tingimusel et leping sõlmitakse.

Artikliga 3 nähakse ette lepingu ajutine kohaldamine vastavalt lepingu artiklile 13.

Artikliga 4 nähakse ette esildatud otsuse jõustumine.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu ja Ukraina vahelise autokaubaveo lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91 koostoimes artikli 218 lõikega 5,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu andis 2. juunil 2022 loa alustada Ukrainaga läbirääkimisi Euroopa Liidu ja Ukraina vahelise autokaubaveo lepingu (edaspidi „leping“) üle.
- (2) Need läbirääkimised jõudsid 14. juunil 2022 edukalt lõpule.
- (3) Seoses Venemaa algatatud agressioonisõjast põhjustatud oluliste häiretega Ukraina transpordisektoris on vaja leida Ukrainale alternatiivsed võimalused teravilja-, kütuse-, toiduainete ja muude asjaomaste kaupade varude ekspordiks.
- (4) Kuna Rahvusvahelise Transpordifoorumi mitmepoolse kvoodisüsteemi raames antavad load ja Ukrainaga sõlmitud olemasolevad kahepoolsed lepingud ei taga Ukraina autoveoettevõtjatele vajalikku paindlikkust, et suurendada ja kavandada oma tegevust Euroopa Liidu kaudu ja Euroopa Liiduga koostööd tehes, on ülimalt oluline liberaliseerida autokaubavedu nii kahepoolsete vedude kui ka transiidi puhul.
- (5) Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu on muutnud paljude Ukraina autojuhtide jaoks raskeks järgida selliseid juhidokumentidega seotud haldusmenetlusi nagu rahvusvaheliste autojuhilubade taotlemine ning kadunud või varastatud dokumendi asendamine uuega. Kõnealuseid erakorralisi asjaolusid arvestades on oluline ette näha erimeetmed, millega sõidukijuhid vabastatakse rahvusvahelise juhiloa esitamise nõudest, tunnustatakse Ukraina otsuseid pikendada juhidokumentide halduskehtivust ning hõlbustatakse teabevahetust lepinguosaliste pädevate asutuste vahel, et võidelda juhidokumentide võltsimise ja nendega seotud pettuste vastu.
- (6) Seetõttu tuleks käesolev tähtajaline leping, mida on võimalik pikendada, Euroopa Liidu nimel kiiresti allkirjastada, eeldusel et see sõlmitakse hilisemal kuupäeval.
- (7) Selleks et hakata võimalikult kiiresti kasutama käesoleva lepingu kasulikku mõju kaubaveole ja tagada Ukraina toodete, eelkõige teravilja eksport, tuleks lepingut kohaldada ajutiselt kooskõlas selle artikliga 13,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu ja Ukraina vahelise autokaubaveo lepingu allkirjastamine kiidetakse Euroopa Liidu nimel heaks, eeldusel et nimetatud leping sõlmitakse.

Lepingu tekst on esitatud käesoleva otsuse 1. lisas.

Artikkel 2

Nõukogu peasekretariaat annab lepingu allkirjastamise täielikud volitused isiku(te)le, kelle on määranud Euroopa Komisjon, tingimusel et leping sõlmitakse.

Artikkel 3

Kuni lepingu jõustumiseni kohaldatakse seda kooskõlas kõnealuse lepingu artikliga 13 ajutiselt alates lepingu allkirjastamise päevast.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*